

İnsan İlişkilerini ve Toplumsal Yaşamı Düzenleyen Kurallar

NEZAKET KURALLARI NELERDİR?

TEŞEKKÜR EDERİM

Dünyada en çok söylenen kelimenin ` Teşekkür Ederim ` kelimesi olduğunu biliyor musunuz ? Artık bugün bu kelime, medeni dünyanın parolası ve şifresi olmuştur. Parola ve şifreyi bilmeyenler içeri giremez ! Teşekkür ederim, sihirli bir kelimedir. Çünkü söyleyene hiçbir zararı dokunmaz, sayılamayacak kadar çok faydası olur. İşte sihiri buradadır.

Nerede, ne zaman, neye teşekkür edilir ? Her yerde, her zaman, her şeye teşekkür edilir. Bugün siz kaç defa teşekkür ettiniz ? Ve size kaç defa teşekkür edildi ? Yatarken lütfen bir düşününüz. Bugün teşekkür edecek bir durum ile hiç karşılaşmadınız mı ? Teşekkür

edecek hiçbir hareket de yapmadınız mı ? O zaman ne kötü bir gün geçirmişsiniz. Zahmet edip bu yazımızı okuduğunuz için TEŞEKKÜR EDERİZ.

TEŞEKKÜRE CEVAP VERMEK

Nerede, ne için, ne sebeple olursa olsun, size teşekkür edildiğinde mutlaka cevap vermek gerekir. Susmak olmaz ! İçinizden sessizce cevap vermek de olmaz ! Samimi bir iki kelime ile cevap vermek şarttır. Susmak teşekkürü kabul etmemek demektir. Böyle bir kabalığı size yakıştıramayız. Teşekküre cevap vermek zor bir iş değildir; "ben teşekkür ederim", "rica ederim", "bir şey değil" gibi birkaç kelime söylemekle nezaket ve kibarlığınızı göstermiş olursunuz.

Unutmayınız ! Başka hiçbir zaman bu

kadar kısa bir, iki kelime ile nezaket ve kibarlığınızı gösterme şansını bulamazsınız.

LÜTFEN! LÜTFEN! LÜTFEN!

Lütfen, `LÜTFEN` siz hiçbir şey söylemeyiniz. Yaşadığınız müddetçe herhangi bir kimseden; maddi, manevi bir şey isterken, bir şey verirken, hatta emir verirken dahi söze mutlaka `Lütfen` ile başlayınız. "Lütfen verir misiniz?" "Lütfen alır mısınız?" "Lütfen yapar mısınız?". Lütfensiz konuşmak hiç kimseye bir şey kazandırmaz. Bir `Lütfen` ise size çok şey kazandırabilir. Çünkü lütfen kelimesi, kibarlığın ve nezaketin temelidir. Temelsiz bina olmaz. Lütfensiz kibarlık ve nezaket de olmaz. Gönülleri bir adet `Lütfen` ile ferahlatabilirsiniz.

İSİM UNUTMAYINIZ !

Yapılan incelemeler göstermiştir ki; insan kulağına en hoş gelen ses, kendi ismidir. Dünyada hiç kimse isminin unutulmasını veya yanlış söylenmesini hoş karşılamaz. Bu sebeptendir ki, tanıştığınız kimsenin ismini unutmayınız. Eğer, tanıştığınız kimsenin ismini ilk söylenişte kaçırmış, anlayamamış ve öğrenememiş iseniz, tekrar sorunuz. Tekrar sormak kesinlikle ayıp değildir. Ayıp olan, tanıştığımız kimsenin ismini unutmak veya yanlış söylemektir. Konuşma esnasında yeri geldikçe karşınızdaki kimsenin ismini söylemek kibar bir komplimandır.

AYAĞA KALKINIZ !

Medeni insanlar yanlarına gelen ve yanlarından ayrılan herkese ayağa kalkarlar. Herkes sözüne size hizmet etmekle görevli olan kişiler dahil değildir. Ayrıca çalışma odanıza kim

girerse girsin ayağa kalkılır ve oturması için yer gösterilir ve ziyaretçiniz oturmadan da oturulmaz. Ziyaretçiniz yanınızdan ayrılırken de ayağa kalkılır ve ayakta uğurlanır. Tanışmalarda, selamlaşmalarda ve vedalaşmalarda da ayağa kalkılır. (Oturmuş hanımlar, selamlaşmalarda ayağa kalkmayabilir.) Lokanta ve benzeri yerlerde masanıza bir tanıdığınız gelirse ayağa kalkmak nezaket icabıdır. Yerinizden kalkmamak ise gelene hakarettir. Ancak kalabalık masalarda ve ayağa kalkılması zor bir yerde ve pozisyonda iseniz, başkalarını rahatsız etmemek için yerinizden yarım kalkmak yeterli olabilir. Umumi yerlerde, şeref misafirinin masadan her kalkışında ve her gelişinde ayağa kalkılır.

SELAM VERMEK

İnsanlar çok eski çağlardan beri

selamlaşırılar. Selam vermek, sevgi, saygı ve nezaket ifade eden asil, kibar ve insancıl bir harekettir. Erkekler de, kadınlar da, başlarını hafifçe öne eğerek selam verirler. Şapkalı erkekler selamlaşmayı şapkalarını çıkararak yaparlar. Tanıdığınız bir kimse ile nerede olursa olsun karşılaştığınız zaman, o kimseye mutlaka ve mutlaka selam vermek lazımdır. Tanımadığınız kimselerle de herhangi bir nedenle konuşacak iseniz, bu şahsı da öncelikle selamlamak gerekir. Selam verirken yerine ve zamanına göre; günaydın, merhaba, iyi günler, iyi akşamlar gibi ifadeleri de kullanmak gerekir. Önce Kim Selam Verir ?

Genç, yaşlıya (yani küçük büyüğe önce selam verir) ; aynı yaştakiler aynı anda; erkek, bayana (ancak sokakta önce bayan selam verir) ; kıdemsiz, kıdemliye; gelen, orada

bulunanlara; giden, toplantıda kalanlara önce selam verir. Bir toplantıya gidildiğinde önce ev sahibesi selamlanır. Diğer şahıslar bundan sonra selamlanır. Bir toplantıya gelen erkek, orada bulunan karısını; toplantıdaki bütün bayanlardan sonra ve bütün erkeklerden önce selamlar. Bir toplantıya gelen kadın, orada bulunan kocasını; toplantıdaki bütün bayanları ve sonra da erkekleri selamladıktan sonra kocasını selamlar.

TELEFON ETMEK

Telefon ettiğinizde ilk konuşma hakkı karşı tarafındır. Bu sebeptendir ki, karşı tarafın telefonu açıp kendisini tanıtmasını bekleyiniz ve konuşmaya bundan sonra başlayınız. Eğer karşı taraf bu kuralı bilmediği için telefonu açınca hemen kendini tanıtmıyor ve sizin konuşmanızı

bekliyor ise, konuşmaya siz başlayabilirsiniz.

Telefonla konuşmaya başlamadan önce tanımadığınız bir kimse ile konuşacak iseniz; iyi günler veya iyi akşamlar demek gerekir. Tanıdığınız bir kimse ile konuşacak iseniz,

öncelikle selamlayıp sonra da çok kısa olarak hal hatır sormak şarttır.

Ancak bundan sonra diğer şeyler söylenir. Telefonla konuşurken dikkat edilecek hususlar :

1. Yanlış numara çevirmeyiniz. Karşı tarafı rahatsız etmiş olursunuz. Yanlış numara çevirince de mutlaka özür dilemelisiniz.
2. Çok önemli ve zorunlu bir sebep olmadıkça, sabahları çok erken, geceleri çok geç ve yemek saatlerinde kimseye telefon etmeyiniz.

3. Telefonla konuşurken bağırmayınız.
4. Hızlı bir tempo ile konuşmayınız.
5. Kelimeleri açık ve anlaşılır bir şekilde söyleyiniz.
6. Nazik ve kibar konuşunuz.
7. Telefonla uzun konuşmayınız.
8. Telefonu kimsenin yüzüne kapatmayınız.
9. Konuşmanız bitince telefonu sert şekilde kapatmayınız.
10. Telefonu kapatmadan önce mutlaka; "tekrar görüşelim", "sizi tekrar ararım", "görüştüğümüze memnun oldum", "hoşça kalın", "güle güle" gibi bir iki nazik kelime ile vedalaşınız.
11. Bir bayanla, amirinizle, sizden yaşça veya makamca büyük bir kimse ile telefon konuşması yaptığınızda, telefonu ilk kapatan siz olmayınız.

TELEFONA CEVAP VERMEK

Telefona cevap vermek bir terbiye ve nezaket meselesidir ve bütün dünyada geçerli olan bir kuralı vardır. Örf ve adetlere göre değişen bir şey değildir. Evinizde telefon çaldığı zaman, telefonu kulağınıza götürüp ilk yapacağınız iş; adınızı ve soyadınızı söyleyerek kendinizi tanıtmaktır. Diğer konuşmalar bundan sonra yapılır. İşyerinizde telefon çaldığı zaman, öncelikle, işyerinin veya firmanın adını söylemek gerekir. Diğer konuşmalar bundan sonra yapılır.

Evinizde veya işyerinizde telefon çaldığı zaman, kendinizi veya firmanızı tanıtmadan önce; Siz kimsiniz? Kimi arıyorsunuz? Hangi numarayı aradınız? Nereyi arıyorsunuz? gibi sorular sormak telefon adabına aykırıdır ve zaman kaybıdır.

KONUŞURKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Konuşurken pek çok kimse, konuŐmada görgü ve nezaket kurallarını unutmaktadır. Halbuki özellikle konuşurken bu kurallara uymak gerekir. Herhangi bir kimseye hitap etmede ilk kural, ifadelerin gayet nazik ve saygılı olmasıdır. Bayanlarla konuşurken çok nazik olmayı ihmal etmemeli ve sert deyimler kullanmaktan kaçınılmalıdır.

- Dedikodudan kaçınınız. Dedikodunun yüzde yüz doğru olduğunu bilseniz dahi, sizden duyulması hoş değildir.
- Hiç kimseye duymasını istemediği bir Őeyi söylemeyiniz. Bunu iyi teŐhis ediniz.
- ŐiŐmanlıktan Őikayeti olanlara kesinlikle ` Biraz kilo almıŐsın ` demeyiniz.

- Hiç kimseye `Anladınız mı?` demeyiniz, `Anlatabildim mi?` deyiniz.
- Bu gün sizi çok iyi gördüm deyiniz.
- Konuşmayı tekelinize almayınız.
- İmkan dahilinde sıkıcı konuşma konularını değiştirmeye çalışınız.
- Çok susmayınız. Nerede, ne zaman ve nasıl konuşulacağını biliniz.
- Konuşmaya başlayınca kendi kendinizi kontrol etmeyi ve dinleyenleri tesiriniz altında tutmayı biliniz.
- `İyi dinleyici, iyi konuşmacıdır!` sözünü hiç unutmayınız.
- Yeni tanıştıklarınızla konuşurken resmiyeti hiç ihmal etmeyiniz.
- Konuşanın sözünü kesmeyiniz.
- Çatışmaya girilebilecek konuları ilk fırsatta değiştiriniz.
- Özel olarak konuşan iki kişiye kulak misafiri olmanın çok ayıp olduğunu biliniz.
- Bir toplulukta kendi

zenginliğinizden bahsetmenin doğru olmadığını unutmayınız.

• Bir bayana istemediği müddetçe ismiyle hitap etmeyiniz.

• Davranışlarınızın, tavır ve hareketlerinizin daima mütevazi, hoş ve zarif olması gerektiğini aklınızdan hiç çıkarmayınız.

• Bütün konuşmalarınızda `Sen` yerine `Siz` diye hitap ediniz.

(Ancak çok yakın, samimi ve yaşıtınız olan kimselere `sen` diye hitap edilebilir.)

• Bir kişiye de çok sayıda kişiye de emir verirken `Siz` şeklinde ve `Soru` şeklinde emir verilmelidir.

Yapar mısınız? Gider misiniz?

kelimeleri, karşınızdaki kişiye sorulmuş bir soru değil, kibar ve nazikçe verilmiş birer `Emir` dir.

İYİ BİR DİNLEYİCİ OLMAK

`Söz gümüş ise sükut

altındır.` Atasözü, susmanın ve

dinlemenin değerini ne güzel anlatmaktadır. Kibar ve nazik insanlar iyi bir dinleyici olmak zorundadırlar. Kibar ve nazik bir insan kimsenin sözünü kesmez, bunun bir kabalık olduğunu bilir. İyi bir dinleyici olmak, sadece görgü ve nezaketin gereği değil, hayatta başarılı olmanın da şartıdır. Etrafınıza bakınız, sevilen, sayılan, takdir ve hayranlık duyulan insanların iyi bir dinleyici olduğunu göreceksiniz. İyi bir dinleyici olmak doğuştan getirilen bir özellik değildir. İstek ve irade ile kazanılan üstün bir özelliktir. Dinlerken, yalnız kulağınızla değil, beyin ve ruhla da dinlenmeli ve kendisini dinlediğiniz kimse bunu fark etmelidir.

